

Bruselj, 21. januar 2019
(OR. en)

5441/19

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0218(COD)

AGRI 25
AGRIFIN 2
AGRIORG 2
AGRILEG 11
CODEC 122
CADREFIN 23

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	delegacije
Št. dok. Kom.:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov, (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, (EU) št. 251/2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov, (EU) št. 228/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in (EU) št. 229/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov – poročanje predsedstva

1. Komisija je 1. junija 2018 objavila tri zakonodajne predloge za prihodnjo SKP. V predlogu uredbe o SUT je predlaganih več sprememb v zvezi z določbami o vinskem sektorju, med katerimi je očitno najbolj sporen predlog o sortah vinske trte. Komisija predlaga, da se državam članicam in vinskemu sektorju omogoči uporaba:

- sort, ki spadajo v vrsto *Vitis labrusca*;

- sort Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton in Herbemont, ki so bile pred leti prepovedane iz razlogov, za katere nekateri menijo, da niso več veljavni;
- hibridnih sort, pridobljenih s križanjem vrste *Vitis vinifera* z drugimi vrstami *Vitis*, v zaščitениh označbah porekla (ZOP), kar že velja za zaščitene geografske označbe (ZGO).

Komisija utemeljuje uvedbo teh možnosti z gospodarskimi in okoljskimi vidiki. Hibridne sorte in sorte, ki spadajo v vrsto *Vitis labrusca*, naj bi se dejansko bolje prilagajale podnebnim spremembam, kar v praksi pomeni, da bolje preživijo v slabih vremenskih razmerah, kot so suša in visoke temperature. V večini primerov so tudi bolj odporne proti boleznim, tudi običajnim boleznim in škodljivcem, ki napadajo trto, kot so peronospora, pepelasta plesen, siva plesen in trtna uš. Ta značilnost neposredno vpliva na količino uporabljenih pesticidov, ki se lahko znatno zmanjša, to pa ima pozitiven učinek na okolje in stopnje dobička kmetov.

2. Delovna skupina za kmetijske proizvode je o določbah v zvezi z vinom, še posebej pa o vprašanjih glede sort vinske trte, prvič razpravljala septembra 2018. Delegacije so v ustnih pojasnilih in pisnih pripombah precej odločno nasprotovale temu predlogu, pri čemer so se sklicevale na potencialna tveganja za zdravje in fitosanitarna tveganja, ki bi jih povzročila uvedba teh sort. O tej zadevi je nato na seji novembra 2018 razpravljala tudi POK in avstrijsko predsedstvo je tedaj predlagalo tri vprašanja, s katerimi bi natančneje ocenili stopnjo podpore vsakemu od treh podvprašanj iz predloga Komisije. Med razpravo se je pokazalo jasno razhajanje mnenj med državami, ki so glavne proizvajalke vina in odločno nasprotujejo predlogu, ter ostalimi državami članicami, ki bi se bile pripravljene prilagoditi ali bi predlog želele sprejeti. Delegacije, ki želijo podpreti predlog, so kot glavni razlog navedle okoljske vidike, pa tudi pomanjkanje znanstvenih dokazov o potencialnih tveganjih za zdravje, navajanih v preteklosti. Poleg tega so nekatere delegacije izpostavile dejstvo, da predlog Komisije od držav članic ne zahteva odobritve takih sort, pač pa jim zgolj daje možnost, da to storijo, to pa bi po njihovem mnenju moralo biti dopuščeno. Med argumenti držav članice, ki nasprotujejo predlogu, se glavni nanaša na tveganje zniževanja standardov kakovosti evropskih vin.

3. Na seminarju o vinu, ki ga je decembra 2018 organiziralo avstrijsko predsedstvo, je več govornikov predstavilo znanstvena in zgodovinska dejstva, da bi prikazali prednosti in slabosti uvedbe zadevnih sort.

Na eni strani je bilo poudarjeno, da bi od teh sort lahko imeli koristi tako pridelovalci kot potrošniki, saj bi se znatno omejila količina uporabljenih pesticidov, kar bi imelo pozitiven učinek na okolje in stopnje dobička kmetov.

Na drugi strani pa je bilo izpostavljeno, da bi se z odobritvijo teh sort vinske trte, ki spadajo v vrsto *Vitis labrusca*, in šestih prepovedanih sort zmanjšala kakovost vinskih proizvodov, kar bi lahko vplivalo na sloves evropskih vin, ki je bil pridobljen z velikimi napori in znatnimi finančnimi sredstvi. Vina, proizvedena iz teh sort, ne izpolnjujejo pričakovanj evropskih in svetovnih potrošnikov glede kakovosti in konkurenčnosti.

V predstavitvi vinskih trt, odpornih proti boleznim, in vinogradov prihodnosti je bilo poudarjeno, kako pomembne so nadaljnje raziskave in inovacije v sektorju ter da je treba odkriti nove genetsko odporne sorte, da bi se zoperstavili nekaterim negativnim vidikom v povezavi z uporabo pesticidov. S sedanjim tehnološkim napredkom in specializiranim znanjem imamo velik potencial za raziskave v vinogradništvu in ustvarjanje novih trajnostnih sort, ki bi se prilagodile agronomskim razmeram in bi lahko bile ustrezno izbrane glede na merila kakovosti za degustacijo vin.

*

* *

Glede na navedeno ministre in ministrice pozivamo, naj na seji Sveta 28. januarja sodelujejo v izmenjavi mnenj na podlagi naslednjih vprašanj:

*1. vprašanje: Ali bi bili ob upoštevanju argumentov iz predstavitev na seminarju o vinu in dokumentov, ki ste jih prejeli naknadno, pripravljeni sprejeti odprtje trga za sorte vinske trte, ki spadajo v vrsto *Vitis labrusca*, in šest prepovedanih sort? Ali bi se glede teh sort vinske trte raje zavzeli za ohranitev sedanjega stanja?*

*2. vprašanje: Ali se na podlagi prejšnjega vprašanja strinjate, da bi sorto vinske trte, pridobljeno s križanjem vrste *Vitis vinifera* z drugimi vrstami iz rodu *Vitis*, lahko odobrili za vina z ZOP?*
